

Ю. Ю. Почтаруця,
здобувач ступеня доктора філософії з публічного управління та адміністрування,
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0007-9824-6912>

DOI: 10.32702/2306-6814.2023.6.208

ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНСТИТУТУ ДЕРЖАВНИХ СЕКРЕТАРІВ В УКРАЇНІ ЯК ПРЕДМЕТ НАУКОВОГО ОСМИСЛЕННЯ

Yu. Pochtarytsia,
Candidate for the degree of Doctor of Philosophy in Public Management
and Administration, Taras Shevchenko National University of Kyiv

FUNCTIONING OF THE INSTITUTE OF STATE SECRETARIES IN UKRAINE
AS A SUBJECT OF SCIENTIFIC UNDERSTANDING

Статтю присвячено аналізу результатів наукових досліджень функціонування інституту державних секретарів в Україні за останні понад 20 років. Виявлено, що дослідження проблем функціонування інституту державних секретарів в Україні передбачає звернення, як до загальних наукових розробок щодо державної служби та державного управління, так і спеціальних досліджень інституту державних секретарів. На основі узагальнення результатів наукових досліджень особливостей функціонування інституту державних секретарів, які здійснено та представлено у вітчизняній та зарубіжній науковій літературі, виокремлено п'ять етапів становлення інституту секретарів в Україні. Проаналізовано основу правового регулювання інституту державних секретарів в Україні з 1998 року до цього часу та зауважується, що такою правовою основою запровадження та функціонування інституту державних секретарів у 1998–2015 роках були переважно укази Президента України, з 2015 і дотепер — законодавчі та урядові акти.

The article is devoted to the analysis of the results of scientific research on the functioning of the Institute of State Secretaries in Ukraine over the past 20 years. The purpose of the article is to generalize scientific research, the subjects of which are the peculiarities of the functioning of the Institute of State Secretaries in Ukraine. The author argued that the relevance of this task is related to Ukraine's European integration prospects. The Institute of State Secretaries in the countries of the European Union has a positive experience. It was revealed that the study of the problems of the functioning of the Institute of State Secretaries in Ukraine involves turning to general scientific developments of the problems of the functioning of the civil service system, the system of public administration. We are also talking about special studies of the Institute of State Secretaries. The author summarizes the results of scientific research on the

peculiarities of the functioning of the Institute of State Secretaries in Ukraine, which were carried out and presented in domestic and foreign scientific literature. As a result, AVR singled out five stages of formation of the secretaries institute in Ukraine. In addition, the basis of legal regulation of the Institute of State Secretaries in Ukraine from 1998 to the present time is analyzed. In this regard, it is shown that the legal basis for the introduction and functioning of the Institute of State Secretaries in 1998–2015 was mainly the decrees of the President of Ukraine. In the period from 2015 until now, the legal basis for the Institute of State Secretaries is legislative and governmental acts.

As a result, it is shown that the functional appointment of the state secretary until 2015 was reduced to the implementation of two main functions: 1) ensuring the activities of the Cabinet of Ministers of Ukraine and ministers; 2) organization of work to fulfill the tasks of the Cabinet of Ministers of Ukraine and ministries. According to the author, the lack of legal support for the implementation of these functions was the lack of a clear distinction between the political and administrative components of the activities of state secretaries. This is due to the order of appointment, dismissal, accountability and control of these officials. Currently, the legal support for the functioning of the Institute of State Secretaries needs to be improved. This conclusion was made on the basis of the analysis of the transformation of the functions of the Cabinet of Ministers of Ukraine and ministries, as well as based on the foreign experience of the functioning of this institute. This determines the direction of further research of the outlined problems.

Ключові слова: інститут державних секретарів, функціонування інституту державних секретарів, адміністративні посади, політичні посади, функції державних секретарів.

Key words: institute of state secretaries, functioning of the institute, civil service, public administration, state secretaries.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Системні зміни державного управління обумовили, зокрема, інститування в Україні державних секретарів. Зважаючи на те, що досвід їх функціонування мав неоднозначні результати, теоретичне осмислення ролі та функцій державних секретарів, особливостей функціонування залежно від різних чинників, враховуючи доцільність збереження цих посад, постає як важливе науково-практичне завдання. Актуальність цього завдання виявляється з огляду на євроінтеграційні перспективи України та на успішність функціонування інституту державних секретарів в європейських країнах.

Вирішення завдання більш глибокого наукового супроводу удосконалення системи функціонування державних секретарів в Україні дасть змогу не лише напрацювати нові наукові підходи щодо більш ефективної реалізації функцій державних секретарів в Україні, а й рекомендувати запровадити відповідні часу механізми їх правового та організаційного забезпечення. Це сприятиме підвищенню ефективності формування та реалізації державної політики, функціонування системи державного управління загалом.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Зауважимо, що окреслена проблема є предметом наукового інтересу не досить широкого кола дослідників. Аналіз вітчизняної джерельної бази підтверджує, що проведені на даний час дослідження організаційно-правових аспектів функціонування інституту державних секретарів в Україні Н. Армаш, О. Валевського, Р. Дрозда, І. Коліушка, О. Пархоменко-Куцевіл, І. Письменної та ін. характеризуються певною фрагментарністю і стосуються умов запровадження цього інституту чи розмежування політичної і адміністративної складових в діяльності апарату державних органів.

У загальнотеоретичних дослідженнях В. Авер'янова, Т. Василевської, С. Дубенко, О. Зубчика, О. Карпенка, В. Куйбіди, В. Мельниченка, Н. Нижник, Л. Новак-Каляєвої, Т. Пахомової, Н. Плахотнюк, С. Серьогіна, І. Сурай та ін. увага приділена розумінню сутності функцій державного управління, аналізу основ забезпечення ефективності функціонування системи державного управління, характеристиці інституту державної служби.

Серед європейських науковців питання як розмежування політичних та адміністративних функцій в державному апараті, так і функціонування вищих адміністративних державних службовців досліджували С. Анвар, Г. Андерс, Б. Бенцнер, Ф. Галлоїс, Х. Дрейєр, У. Ехтлер, Т. Ешенбург, Д. Кугеле, А. Кой, П. Ларсон та ін.

Наукові публікації О. Андрійко, Ю. Битяка, Н. Гнидюк, С. Захарія, Д. Ковриженка, Д. Ляжумара, О. Петришина, В. Скрипнюка, В. Тимощука, В. Толкованова та ін., присвячені безпосередньо інституту державних секретарів, стосуються переважно аналізу законодавства України, яке діяло у 2001-2003 роках, у той період, коли посади державних секретарів спочатку були запроваджені, а потім — ліквідовані.

Варто відзначити, що дослідження функціонування інституту державних секретарів активізувалося за останні п'ять років у зв'язку з упровадженням реформи системи державного управління, зокрема, удосконалення механізму кадрової політики, функціонально за який відповідають державні секретарі (І. Коліушко, О. Оргієць та інші).

Проте, аналіз наукових досліджень, предметом яких є інститут державних секретарів, останнім часом не здійснювався.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Мета статті — здійснити узагальнення наукових досліджень, предметом яких є особливості функціонування інституту державних секретарів в Україні.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Розмежування адміністративних і політичних посад стало необхідним елементом державного управління передусім у тих країнах, де уряд формується парламентом (парламентською більшістю) і несе перед останнім постійну політичну відповідальність. Як справедливо зазначав з цього приводу Д. Ковриженко, за таких умов прем'єр-міністр та міністри призначаються на посади за ознакою належності до партій більшості, є виразниками інтересів цих партій, несуть перед парламентом політичну відповідальність, а, отже, належать до політичних фігур. Тому і виникає потреба у забезпеченні ефективності політичних за формою та професійних за змістом дій уряду та міністерств. Саме з цією метою у країнах із парламентською формою правління запроваджені інститут державних секретарів, головною функцією яких є керівництво повсякденною роботою міністерств, зокрема і в умовах розпаду парламентської більшості, та, як наслідок, припинення повноважень глави уряду та міністрів (Ковриженко, 2001 р.). Отже, завдяки цьому інституту забезпечується стабільність функціонування центральних органів виконавчої влади.

Подібну думку відстоює і В. Мельниченко, який зауважує, що "командний" підхід до формування апарату вважається цілком виправданим, хоч він відверто суперечить принципу кар'єрної державної служби. Адже для призначення "членів команди" потрібне термінове вивільнення робочих місць. Тож наявність політиків на чолі міністерств розглядається

як апаратниками як засіб розмивання компетентності і професіоналізму в державному управлінні. Відтак, розмежування політичних і адміністративних посад покликане відіграти роль необхідного превентивного заходу для забезпечення політичної підтримки Уряду з боку Верховної Ради, керованості державного апарату, політичної нейтральності державної служби (Мельниченко, 2001 р.).

В. Авер'янов, О. Андрійко, В. Нагребельний, В. Коваленко ще у 1999 р. запропонували вважати посадами державного політичного діяча посади міністра та першого заступника міністра, інші заступники міністрів мали б мати статус державних службовців, один з яких (керівник апарату міністерства) очолював би персонал міністерства, який складається не лише з державних службовців, але й технічних та допоміжних працівників (Авер'янов, Андрійко, Нагребельний, Коваленко, 1999 р.).

В. Авер'янов, аналізуючи формування інституту державних секретарів у контексті реалізації адміністративної реформи, наголошував на необхідності чіткого розмежування між "політикою" та "управлінням" з метою забезпечити, з одного боку, пріоритет політики, а з іншого — певну незалежність від політичної кон'юнктури і стабільність професійних кадрів управління (Авер'янов, 2002 р.). Погоджуючись із таким твердженням, зауважимо, що найширше обґрунтування пропозиція про необхідність виділення в органах виконавчої влади окремої категорії посад державних політичних діячів отримала у роботі І. Коліушка та В. Тимощука. Автори приходять до такого висновку на підставі аналізу особливостей статусу та діяльності цих осіб, які вони вбачають в: особливому порядку призначення (обрання); порядку звільнення та припинення повноважень; участі у виробленні державної політики та політичній відповідальності; прийнятті загальнообов'язкових рішень; праві формувати патронатні служби; пріоритеті політичних якостей претендентів на такі посади (Коліушко, Тимошук, 2001 р.).

В. Скрипнюк, досліджуючи введення інституту державних секретарів в систему виконавчої влади у 2001 р., акцентував увагу на можливих його наслідках: з одного боку, це може сприяти підвищенню ефективності діяльності органів виконавчої влади завдяки стабілізації особового складу міністерств, виведенню його з-під політичної кон'юнктури у парламенті, а також покладенню поточної роботи на державних секретарів, а з іншого — стає можливим внесення розколу у виконавчу владу, своєрідне двовладдя в органах виконавчої влади (Скрипнюк, 2001 р.). Слід наголосити, що таке твердження було цілком обґрунтованим.

І. Письменна, торкаючись питання про історичну генезу інституту державних секретарів як базову умову реалізації принципу наступності в системі державної служби України, справедливо зазначає, що нині практично загально визнаним як на науково-теоретичному, так і на нормативно-правовому рівні є розподіл на два типи посад, перші з яких визначаються як політичні, а другі — як адміністративні, що дозволяє забезпечити реалізацію моделі політично

нейтральної державної служби (Письменна, 2014 р.).

Р. Дрозд, характеризуючи розмежування політичних та адміністративних посад як дієвий засіб запобігання корупції в Україні, наводить аналіз практичного застосування принципів професіоналізму і політичної нейтральності на державній службі в Україні, висвітлює зв'язок між політичною нейтральністю на державній службі та ефективністю запобігання корупції, обґрунтовує необхідність розроблення механізму розмежування політичної та адміністративної складової у сфері державного управління (Р. Дрозд, 2010 р.).

С. Захарія аргументовано доводить, що впровадження інституту державних секретарів є позитивним явищем державного управління, оскільки: а) допомагає розмежувати політичні та адміністративні посади в уряді та ефективну співпрацю між політиками та управлінцями; б) забезпечує збереження інституційної пам'яті державних органів в умовах зміни політичного керівництва держави (С. Захарія, 2011 р.).

Н. Гнидюк, аналізуючи поняття та правовий статус вищого корпусу державної служби у зарубіжних країнах, характеризує його як особливий прошарок професійних управлінців для забезпечення безперервної/стабільної, ефективної та результативної діяльності системи виконавчої влади, який функціонує безсторонньо (неупереджено), виключно на основі професійного підходу та в рамках законодавчого поля, і не залежить від зміни урядів чи політичних керівників. Науковець зауважує, що правове регулювання статусу вищого корпусу державної служби є досить еластичним, оскільки цей інститут покликаний слугувати інструментом для виконання цілей, пов'язаних із забезпеченням ефективного управління центральними органами виконавчої влади (Н. Гнидюк, 2011 р.). Це, фактично, означає, що правове регулювання вищого корпусу державної служби повинно здійснюватися таким чином, щоб не ускладнювати процесу внесення змін до способу та механізмів його функціонування.

Інша частина наукових публікацій пов'язана із прийняттям Закону України "Про державну службу" у 2015 р., який передбачає запровадження посад державних секретарів в Секретаріаті Кабінету Міністрів України та міністерствах України. Зокрема, О. Оргієць зазначає, що після створення інституту держсекретарів в міністерствах в Україні з'явився формальний розподіл між політичним керівництвом і професійним держапаратом, який в тій чи іншій формі успішно діє в більшості європейських країн. Однак, як свідчить зарубіжний досвід, лише чітке дотримання вимог прийнятого законодавства на практиці не тільки на етапі вступу в ЄС, а й після одержання членства в ньому, надасть можливість успішно провести реформу державного управління, яка б створила професійну державну службу, забезпечила ефективність її роботи, сприяла реальним змінам у різних галузях і сферах суспільного життя (О. Оргієць, 2017 р.). У цьому автор, дійсно, має рацію, адже демократія — це свобода, обмежена законами. А вони, у свою чергу, мають базуватися на

принципах, вироблених у ході історичного розвитку і перевірених на практиці тими державами, які прийнято вважати правовими (Москаленко, Горбатюк, 2011, с. 181). Такими принципами, з-поміж інших, можна вважати принципи політичної незалежності, професіоналізму, самостійності.

І. Сурай доводить, що основою сучасного етапу реформування системи державного управління в Україні має стати Концепція адміністративної реформи (нової, уточненої) як цілісний довгостроковий документ; необхідність розглядати розмежування політичних та адміністративних посад як складову упорядкування функцій сучасної системи державного управління України; законодавчо закріпити поділ державного управління на сектори і персональну відповідальність міністра як політика (яку він поділяє зі своїми заступниками) за ефективність відповідного напрямку урядової політики щодо конкретного сектору/секторів державного управління; не допустити ототожнення або підміну функцій заступників міністрів та державного секретаря міністерства, законодавчо уточнити функції держсекретаря міністерства щодо адміністративно-оперативного керівництва апаратом міністерства, чіткого дотримання чинного законодавства, забезпечення стабільності і певної незалежності апарату від змін політичних діячів, а також професійне наступництво в роботі апарату міністерства; обмежити їх управлінням персоналом апарату міністерства та загальноорганізаційними (без прямої відповідальності за сектори державної політики) (Сурай, 2017).

О. Пархоменко-Куцевіл наголошує на існуванні ризиків щодо дієвості інституту державних секретарів міністерств. По-перше, наскільки об'єктивний буде порядок призначення таких посадових осіб Комісією з питань вищого корпусу державної служби. По-друге, можливість виникнення конфлікту інтересів міністра та державного секретаря. По-третє, відсутність показників ефективності, результативності, якості діяльності державних секретарів та визначення вкладу державних секретарів у діяльність міністерства для проведення щорічної оцінки державних секретарів. По-четверте, існує імовірність формальності існування інституту державних секретарів. І, на решті, по-п'яте, також існує ризик скасування зазначених посад, через те, що вони не виконуватимуть своєї місії (Пархоменко-Куцевіл, 2016 р.). Як бачимо, перелік ризиків, викладений науковцем, є суттєвим.

Погоджуємося з думкою, що український політикум повернувся до теми "державних секретарів" з двох головних причин: під тиском європейських партнерів, що вимагають глобальних реформ системи державного управління, та через політичну нестабільність, оскільки уряди змінюються практично кожні півтора-два роки (Закірова, 2017, с. 9). Додамо, що важливим чинником тут стала і наявність політичної волі.

Аналіз законодавчої бази, що стосується предмета дослідження (Ю. Почтариця, 2018 р.), засвідчує, що положеннями нормативно-правових документів регламентуються питання щодо:

- реформування державного управління, суб'єктом якого є державний секретар;
- визначення функціональних повноважень державних секретарів;
- оцінювання результатів службової діяльності державних секретарів;
- організаційної структури, фінансового та кадрового забезпечення міністерств.

Проведене нами узагальнення наукових напрацювань попередників та аналіз правового регулювання інституту державних секретарів в Україні дозволяє виділити такі етапи його становлення:

1 етап: закладення юридичних підвалин для подальшого вирішення питання про розподіл адміністративних та політичних посад у системі виконавчої влади шляхом прийняття у 1993 р. Закону України "Про державну службу";

2 етап: 1998—2001 рр. — концептуальне визнання необхідності розмежування політичних та адміністративних посад (прийняття Концепції адміністративної реформи, затвердженої Указом Президента України від 22 липня 1998 року № 810/98 "Про заходи щодо впровадження Концепції адміністративної реформи в Україні" та Стратегії реформування системи державної служби, затвердженої Указом Президента України від 14 квітня 2000 року);

3 етап: 2001—2003 рр. — перше нормативне впровадження посад Державного секретаря Кабінету Міністрів України, Державного секретаря міністерства (від прийняття Указу Президента України від 29 травня 2001 року "Про чергові заходи щодо подальшого здійснення адміністративної реформи в Україні" до його скасування);

4 етап: 2003—2015 роки — скасування посад Державного секретаря Кабінету Міністрів України, державного секретаря міністерства і покладення виконання їх функцій відповідно на Міністра Кабінету Міністрів України/першого заступника міністра-керівника апарату міністерства (від прийняття Президентом України Указу від 26 травня 2003 року № 434/2003 "Про деякі заходи щодо оптимізації керівництва в системі центральних органів виконавчої влади" та Указу від 3 червня 2003 року № 464 "Про Міністра Кабінету Міністрів України" до прийняття Закону України "Про державну службу");

5 етап: 2015 — до сьогодні — друге нормативне запровадження посад Державного секретаря Кабінету Міністрів України, державних секретарів міністерств — посад державної служби категорії "А" (вищий корпус державної служби) (з моменту прийняття Закону України від 10 грудня 2015 року № 889-VIII "Про державну службу", а також Стратегії реформування державного управління України на 2016-2021 роки, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 червня 2016 року № 474-р. та інших нормативно-правових актів у їх розвиток).

Нажаль, 24 лютого 2022 року перегорнута чергова сторінка історії незалежної України — початок повномасштабної загарбницької війни з боку російської федерації.

Навряд чи функціонування інституту державних секретарів міністерств у період дії в Україні право-

вого режиму воєнного стану, введеного Законом України від 24.02.2022 № 2102-IX та його продовженням відповідними законами України, можна вважати окремим етапом його становлення, оскільки нормативно-правове регулювання залишається незмінним.

Безперечно, повномасштабна збройна агресія російської федерації проти України, значно вплинула як на сам інститут державних секретарів, так і на всіх державних службовців, у тому числі, які обіймають посади категорії "А".

Водночас, в умовах правового режиму воєнного стану роль та місце державних секретарів особливо підвищується з огляду на ті функції та повноваження, якими наділені державні секретарі, адже Законом України "Про центральні органи виконавчої влади" основними завданнями державного секретаря міністерства визначено забезпечення діяльності міністерства, стабільності та наступності у його роботі, організація поточної роботи, пов'язаної із здійсненням повноважень міністерства.

Враховуючи викладене, можна сказати, що наразі відбувається справжнє становлення цього інституту через перевірку загальних засад діяльності та відпрацювання всіх особливостей функціонування центрального органу виконавчої влади та керівника державної служби в ньому в умовах воєнного стану. Слід враховувати, що державному секретарю, поряд з звичайними організаційними питаннями мирного часу, доводиться протистояти надскладним питанням організації повноцінної роботи міністерства при постійних загрозах ракетних обстрілів, "блекаутів" та відсутності стабільного зв'язку, підривної діяльності колаборантів та ворожих агентів, необхідності мобілізації та збереження професійного ресурсу тощо.

ВИСНОВКИ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Дослідження проблем функціонування інституту державних секретарів в Україні передбачає звернення як до загальних наукових розробок щодо державної служби та державного управління (з огляду на те, що державний секретар як посадова особа, яка займає вищу посаду державної служби в державному органі, є керівником державної служби в міністерстві, до посадових обов'язків якої належить здійснення повноважень з питань державної служби та організації роботи інших працівників у цьому органі), так і спеціальних досліджень цього інституту, здійснюваних вітчизняними та зарубіжними науковцями.

Проведене нами узагальнення наукових напрацювань попередників та ґрунтовний аналіз правового регулювання інституту державних секретарів в Україні дозволяє виділити такі етапи його становлення: 1) 1993 р.; 2) 1998—2001 рр.; 3) 2001—2003 рр.; 4) 2003—2015 рр.; 5) 2015 — дотепер.

В основу інституювання посад державних секретарів покладено положення Концепції адміністративної реформи, схваленої Указом Президента України від 22 липня 1998 року № 810/98 в частині необ-

хідності обґрунтування доцільності і механізмів чіткого розмежування статусу двох груп посадових осіб у державних органах — політичних діячів (політиків) і державних службовців, Концепції розвитку законодавства про державну службу, схваленої Указом Президента України 5 січня 2005 року № 1 в частині розмежування політичних та адміністративних посад у державній службі з огляду на порядок призначення та звільнення, характер повноважень та відповідальності осіб, що займають такі посади, визначення законом вичерпного переліку посад, які відносяться до політичних та запровадження в органах державної влади вищого корпусу державних службовців.

Встановлено, що правовою основою запровадження та функціонування інституту державних секретарів у 1998—2015 роках були переважно укази Президента України, з 2015 і дотепер — законодавчі та урядові акти. Функціональне призначення державного секретаря до 2015р. зводилося до реалізації двох основних функцій: 1) забезпечення діяльності Кабінету Міністрів України та міністрів; 2) організація роботи з виконання завдань Кабінету Міністрів України та міністерств, кожна з яких була уособленням групи підфункцій та повноважень. Недоліком правового забезпечення реалізації цих функцій стала відсутність чіткого розмежування між політичною та адміністративною складовими в діяльності державних секретарів, що обумовлювалася не лише змістовним наповненням функцій, а й порядком призначення, звільнення, підзвітності та підконтрольності цих посадових осіб.

Функціональні повноваження державного секретаря, починаючи з 2015 року, визначені законами України "Про Кабінет Міністрів України", "Про центральні органи виконавчої влади", "Про державну службу", загальними та компетенційними постановами Кабінету Міністрів України, організаційно-розпорядчими наказами міністерств.

На даний час правове забезпечення функціонування інституту державних секретарів потребує удосконалення з огляду на трансформацію функцій Кабінету Міністрів України та міністерств, а також виходячи з зарубіжного досвіду функціонування цього інституту. Це і обумовлює напрями подальших досліджень окресленої проблематики.

Література:

1. Авер'янов В.Б. Інститут державних секретарів міністерств як новела у реформуванні виконавчої влади в Україні. Вісник Академії правових наук України. 2002. № 2. С. 59—67.
2. Авер'янов В.Б., Андрійко О.Ф., Нагребельний В.П., Коваленко В.Л. Проблеми реформування державного управління та адміністративного права. Правова держава. 1999. Вип. 10. С. 47—71.
3. Гнидюк Н. А. Вища державна служба: поняття та правовий статус. Державне будівництво. 2011. № 2. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&image_file_name=PDF/DeBu_2011_2_34.pdf

4. Дрозд Р.О. Розмежування політичних та адміністративних посад на державній службі як дієвий засіб запобігання корупції в Україні. Теорія та практика державного управління. 2010. Вип. 2. С. 1—8.

5. Закірова С. Інститут державних секретарів в Україні: інструмент системних змін у вищих органах влади. Громадська думка про правотворення. 2017. № 2 (127). С. 8—16.

6. Захарія С.Я. Законодавче закріплення посади державного секретаря в Україні: стан та тенденції. Економіка та держава. 2011. № 1. С. 130—132.

7. Ковриженко Д. Інститут державних секретарів в Україні: аналіз проблемних аспектів. Парламент. 2001. № 6. С. 32—34.

8. Коліушко І., Тимошук В. Про запровадження у сферу виконавчої влади посад державних політичних діячів. Право України. 2001. № 2. С. 10.

9. Мельниченко В. Розмежування політичних і адміністративних посад як чинник стабілізації державного управління. Вісник державної служби України. 2001. № 4. С. 65—72.

10. Москаленко С.О., Горбатюк В.В. Інститут Президента України в механізмі стримувань і противаг у системі розподілу влади. Вісник НТУУ "КПІ". Політологія. Соціологія. Право: збірник наукових праць. 2011. № 1 (9). С. 178—182.

11. Оргієць О. Функціонування інституту державних секретарів, як одна з умов забезпечення інституційної пам'яті в державному управлінні. Демократичне врядування: науковий вісник. 2017. Вип. 18/19. URL: <https://science.lpnu.ua/uk/dg/vsi-vypusky/vypusk-1819-2017/funkcionuvannya-institutu-derzhavnyh-sekretariv-yak-odna-z-umov>

12. Пархоменко-Куцевіл О. Формування інституту державних секретарів в Україні: теоретико-методологічні засади. Ефективність державного управління. 2016. Вип. 3. Ч. 1. С. 34—41.

13. Письменна І.І. Формування інституту державних секретарів як базова умова дотримання принципу наступності. Державна служба: теорія та кращі практики. Вісник АМСУ. Серія "Державне управління". 2014. № 1. С. 92—96.

14. Почтариця Ю. Ю. Нормативно-правове забезпечення функціонування інституту державних секретарів в Україні. Держава та регіони. Сер.: Державне управління. 2018. № 2 (62). С. 109—112.

15. Скрипнюк В. Інститут державних секретарів і перспективи розвитку виконавчої влади в Україні. Право України. 2001. № 10. С. 17—19.

16. Nelipa, D. V., Tsvykh, V. F., Zubchuk, A., Sytnyk, G. P., & Hrebonozhko, Y. P. (2020). The New Public Management paradigm as a further interaction of the public and private sectors. Revista San Gregorio, 1 (42).

17. Suray I. G. Between politics and public service (state secretary of the ministry in Ukraine). Public management. 2017. No 1 (6). P. 171—177.

18. Zubchuk, O. A. (2018). Administrative efficiency as a subject of research of science of state administration and factor of improving competitiveness of countries. Public management, (1), 131—144.

19. Ruban, Y., Komakha, L., Zubchuk, O., Tkachenko, I., & Gura, V. (2022). Hybrid Politics and Administration

as a Consequence of the Inconsistency of the Ukrainian Social Order: The Sustainability Problem, as Specified by Max Weber's Theory. Public Policy and Administration, 21 (2).

References:

1. Averianov, V.B. (2002), "The Institute of State Secretaries of Ministries as a Novel in the Reform of the Executive Power in Ukraine", Visnyk Akademii pravovykh nauk Ukrainy, vol. 2, pp. 59—67.
2. Averianov, V.B., Andriiko, O.F., Nahrebelnyi, V.P. & Kovalenko, V.L. (1999), "Problems of public administration and administrative law reform", Pravova derzhava, vol. 10, pp. 47—71.
3. Hnydiuk, N. A. (2011), "Higher civil service: concept and legal status", Derzhavne budivnytstvo, vol. 2, available at: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/DeBu_2011_2_34.pdf (Accessed 25 Feb 2023).
4. Drozd, R.O. (2010), "Separation of political and administrative positions in the civil service as an effective means of preventing corruption in Ukraine", Teoriia ta praktyka derzhavnoho upravlinnia, vol. 2, pp. 1—8.
5. Zakirova, S. (2017), "The Institute of State Secretaries in Ukraine: an instrument of systemic change in higher authorities", Hromadska dumka pro pravotvorennia, vol. 2 (127), pp. 8—16.
6. Zakhariia, S.Ia. (2011), "Legislative consolidation of the position of State Secretary in Ukraine: status and trends", Ekonomika ta derzhava, vol. 1, pp. 130—132.
7. Kovryzhenko, D. (2001), "Institute of State Secretaries in Ukraine: analysis of problematic aspects", Parlament, vol. 6, pp. 32—34.
8. Koliushko, I. & Tymoshchuk, V. (2001), "On introduction of positions of state politici and in the sphere of executive power", Pravo Ukrainy, vol. 2, pp. 10.
9. Melnychenko, V. (2001), "Separation of political and administrative positions as a factor instabilizing public administration", Visnyk derzhavnoi sluzhby Ukrainy, vol. 4, pp. 65—72.
10. Moskalenko, S. O. and Horbatiuk, V. V. (2011), "The president of Ukraine institute in the mechanism of checks and balances in the system of division of power", Visnyk NTUU "KPI". Politolohiia. Sotsiolohiia. Pravo, vol. 1 (9), pp. 178—182.
11. Orhiiets, O. (2017), "Functioning of the institute of state secretaries as one of the conditions for ensuring institutional memory in public administration". Demokratichne vriaduvannia: naukovyi visnyk, vol. 18/19.
12. Parkhomenko-Kutsevil, O. (2016), "Formation of the institute of state secretaries in Ukraine: theoretical and methodological principles", Efektyvnyi derzhavnyi upravlinnia, vol. 3, no. 1, pp. 34—41.
13. Pysmenna, I.I. (2014), "Formation of the institute of state secretaries as a basic condition for compliance with the principle of continuity", Derzhavna sluzhba: teoriia ta praktyka. Visnyk AMSU. Seriia "Derzhavne upravlinnia", vol. 1, pp. 92—96.
14. Pochtarytsia, Yu. Yu. (2018), "Legal and regulatory frame work for functioning of state secretary institution in Ukraine", Derzhava ta rehiony. Ser.: "Derzhavne upravlinnia", vol. 2 (62), pp. 109—112.
15. Skrypniuk, V. (2001), "Institute of State Secretaries and Prospects for the Development of Executive Power in Ukraine", Pravo Ukrainy, vol. 10, pp. 17—19.
16. Nelipa, D. V., Tsvykh, V. F., Zubchuk, A., Sytnyk, G. P. and Hrebonozhko, Y. P. (2020), "The New Public Management paradigm as a further interaction of the public and private sectors", Revista San Gregorio, vol. 1(42).
17. Suray, I. G. (2017), "Between politics and public service (state secretary of the ministry in Ukraine)", Public management, vol. 1 (6), pp. 171—177.
18. Zubchuk, O. A. (2018), "Administrative efficiency as a subject of research of science of state administration and factor of improving competitiveness of countries", Public management, vol. (1), pp. 131—144.
19. Ruban, Y., Komakha, L., Zubchuk, O., Tkachenko, I. and Gura, V. (2022), "Hybrid Politics and Administration as a Consequence of the Inconsistency of the Ukrainian Social Order: The Sustainability Problem, as Specified by Max Weber's Theory", Public Policy and Administration, vol. 21 (2).

Стаття надійшла до редакції 10.03.2023 р.

ПЕРЕДПЛАТА

ВИДАННЯ МОЖНА ПЕРЕДПЛАТИТИ З БУДЬ-ЯКОГО МІСЯЦЯ!

— ЧЕРЕЗ РЕДАКЦІЮ (ТЕЛ. 458-10-73);

— ЧЕРЕЗ ДП "ПРЕСА"
(У КАТАЛОЗІ ВИДАНЬ УКРАЇНИ);

— ЧЕРЕЗ ПЕРЕДПЛАТНІ АГЕНТСТВА